

Діло

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шалк. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячна 5-00 зол.
Чвертьрічна 15-00 „
Піврічна 30-00 „
Річна 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці І долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 зол., Ба-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 шв.
Збірка адреса 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Спробуйте щастя

І складайте свої ощадності в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20,

на премійну вкладкову книжечку, де крім відсотків можете виграти ще премію за ощадність у висоті від зол. 25—300, залежно від висоти місячних вкладок ощадності. Найнижча вкладка зол. 5.— місячно.

Звичайні і також премійні вкладки ощадності, складані місячно від 5 до 100 зол., на котрі ви-
льсовується щорічно премії по 25 до 300 зол.
приймає також пополудні
від год. 5. до год. 6 1/2

Центральний Кооперативний Банк

у Львові, Ринок, ч. 10.
(власна каменниця при вул. 3. Мая ч. 15)

Прилюдний запит.

Львів, 4. травня 1931.

Перед кількома тижнями появилися у пресі вістки про те, що в Радянській Україні пере-
ведено цілу низку арештувань серед тамошніх гро-
мадян, які походять зі Сх. Галичини. Вістка ця
зробила на всіх дуже прикрі враження. Пізніше
вістки в пресі на цю саму тему знов поновилися.
Ми старалися перевірити докладніше конкретні
факти, що були подані в цих вістках. Однак до-
сі нам цього зробити не вдалося. Натомість вда-
лося нам ствердити понад усякий сумнів, що як
минулого так і цього року на весну відбулася
там ціла низка арештів передовсім між гали-
чанами.

До того дістаємо з краю дуже цікаві вістки
від тих родин, що мають своїх рідних на Україні.
Отже з листів довідуємося, що багато інтелігент-
них наших молодих людей, які правильно і то-
чно переплутувалися з родиною чи з родичами в
Галичині, рангом припинило цю переплутку. Де-
які не дають про себе знати вже рік, тобто від
минулої весни, деякі від кількох місяців або
тижнів. Відноситься це як до деяких студентів
в Одесі, Києві та Харкові так також і до числен-
них старших громадян, що займали там відпо-
відні посади чи то в державних чи кооператив-
них установах. Ще більше таких випадків зап-
шло в селянства, що осталося там від великої
нічни або від 1919 р. Дуже багато з них перестало
давати всякі знаки життя теж від року або
від двох місяців. Між ними є і такі, що присла-
дали листи до батьків та родин правильно що
місяця, або що два тижні.

Про деяких студентів (в Одесі) маємо відо-
мості, що вони вступили були там до комсомо-
лу, але їм все одно не вірили та приотавили до
них агентів ДПУ не тільки на лекціях чи викла-
дах, але й на приватних помешканнях. Ці сту-
денти нагло замовкли. Їх родичі не мають від
кількох місяців ніякої вистки. І тому цілком
слухно вони сильно затрівожені долею своїх
дітей. Це тим більше природне, коли пригадати
собі долю пок. студента Дикора, що погіб тра-
гічно в Одесі наслідком анування над ним че-
кістів, а про що свого часу докладно писалося у
„Ділі“.

Затрівожені за долю своїх дітей батьки і
своїх рідних родини припускають усе найгірше.
Деякі кажуть, що не мають ніяких вісток тому,
що їх сини чи рідні вивезені до концентраційних
таборів на далеку Північ або на далекий Схід.
Інші припускають, що їх синів чи братів витран-
спортували до примусових робіт далеко поза ме-
жі України. Ще інші попадають у розпук, підоз-
ріваючи, що їх дітей чи рідних розстріляли.

Словом тривога потрясла цілою низкою ро-
дин на Галицькій і Волинській Землі. Ця тривога
тим страшніша, що заінтересовані нізвідки не
можуть добути ніяких певних і авторитетних ві-
домостей про долю тих нещасних.

Не можемо й ми добути авторитетних інфор-
мацій про долю цілих сотень і тисяч тих наших
братів, які силою обставин опинилися в межах
УСРР. Однак, знаючи тамошний режим та його
природу, аналізуючи про методи й засоби боротьби
ДеллаУ (чеки) з усіма політично-підозріли-
ми чи неблагонадійними з комуністичного ста-
новища громадянами — не можемо нічим поти-
шити затрівожених, але наважимо мусимо хіба
підтвердити їх прикрі припущення, бо в ниніш-
ніх відносинах там усе можливе.

Але не зважаючи на те, не зважаючи на на-
шу ідеологічну ворожість до комуністичного
світу і не зважаючи на наше насмірне негативне
відношення до комуністичної диктатури на У-
країні — ми всеж таки прилюдно запитуємо на
цьому місці харківський урядовий центр, що ді-
ється зі сотнями тих галичан, які перестали
чи то від року чи від кількох місяців комуніку-
ватися зі своїми родичами і родинами в Гали-
чині? Адресуємо це питання туди тому, що до
ніякої громадської навіть гуманітарної установи
на Україні за інформаціями звернутися не мо-
жемо, бо таких громадських установ там нема.
Поставивши прилюдний запит, ждемо на при-
людну відповідь. Думаємо, що такої відповіді
маємо право сподіватися від комуністів не в мо-
тивів „буржуазно понятного почуття людяності“
(яке комуністи ненавидять), але виключно з мо-
тивів „пролетарської моралі“ та з почуття кому-
ністичної гідності, чим комуністи так дуже
дорожать.

„Рідна Школа“ в ювілейному році.

V. Членство.

Велике діло вимагає великого вкладу сил,
енергії й засобів. Велика частина наших зма-
гань пропадає й багато енергії витрачується на
поборення різнородних перепон для щоденної
праці. Тому вислід цієї праці не стоїть у від-
повідному відношенні до бажань і заходів. То-
му в дане діло треба вложити ще більшу суму
всесих засобів. Коли поглянемо на 50-літню
історію „Рідної Школи“, коли освідомимо собі,
скільки сильних духом енергійних людей скла-
дало свою силу, своє знання і свій час на ці здо-
бутки, які вони до цієї пори досягнули, — то му-
сно здивуватися, що хоч вони розмірно такі
великі, то в порівнянні до потреби такі малі й
незастарюючі. Значить — до більших вислідів
можемо дійти тільки спільними, масовими, за-
галузяними змаганнями.

Правдиве обличчя кожної нації виявляє її
організація й установи. Сила і міць орга-
нізованих установ засвідчує внутрішню силу й
вартість даної нації. Висловлює свого історич-

ного розвитку, а радше від часу, коли почало-
ся наше національне відродження, зорганізував
український нарід поважні установи, які, в мен-
шій чи більшій мірі, при вських перепонах і не-
вдачах посувають нарід вперед у його змаган-
нях.

Підставою організації це гурт одиниць,
освідомлених про дану справу, які об'єднують-
ся для досягнення намічених цілей. Це члени да-
ної установи. Число тих одиниць, які готові
навіть жертву принести для даної справи, по-
винно постійно зростати. Зріст числа членів
якоїсь установи вказує з одного боку на те, що
ідея, яку вони заступають, приймається в масі,
поширюється серед неї, захоплює її, а з другого
боку додає віри робітникам установи, що діло,
якого вони піднялися, чи яке їм поручив загаль-
но — правдиве, що їх праця не йде на марне.
Кожна установка мусить знати, на кому вона
спирається, на кого може рахувати. Без членів,
що набувають дозволу керувати товариством.

ставити до нього вимоги, що разом беруть на
себе співвідповідальність за долю та успіхи то-
вариства, — не можна собі подумати ніякої у-
станови. Сама матеріальна підтримка „Рідної
Школи“ ще не дає права атручуватися в її спра-
ви. У списках тих, які дають „Рідній Школі“ ма-
теріальну поміч, стрічаємо імена не тільки укра-
їнців, але й англіяців, французів, еспанців, ір-
ландців, ба — навіть китайців. Право голосу а
установі можуть мати тільки ті, які окремо за-
вляють свою волю зачислитися до тих, що до-
ють про будучність народу. Завдання „Рідної
Школи“ не є лише тих кілька приватних шкіл.
На підставі статуту (арт. 5, уст. 3) „Рідна Шко-
ла“ має обов'язок „заступати й боронити права
українського шкільництва та українського вчи-
тельства“. Цього права не має ніяка інша укра-
їнська установа; не має його навіть „Всячина
Поміч Українського Вчителства“. Коли зважи-
ти, що своя, рідна школа це ключ до рідної
культури, а з другого боку, що вчитель це душа
школи, то статутове завдання „Рідної Школи“
дуже велика річ. Тому не можна собі уявити, як
може свідомий громадянин не бути діяльним
членом „Рідної Школи“. Діяльним боляй на
стілках, щобі сповнював бодай найпримітивні-
ший обов'язок: вплачував членські вкладки та
конечні датки.

При організуванні членства слід Кружкам
зокрема звертати увагу на приєднання жіноц-
тва й старшої молоді. Жіноцтва тому, що це
теперішні чи майбутні матері, які з природи ріш-
стоять найближче до виховної справи. А мо-
лодь — це наші наслідники. Вона обійме неба-
ком і керму народнього життя у свої руки.

Про те, що наші установи повинні стати
членами-добродіями „Рідної Школи“, сказано
на іншому місці. Коли українська еміграція да-
ла десятки членів-добродіїв, то в нашому краю
повинні бути що-найменше сотки.

Захоплюючи своєю діяльністю кожну укра-
їнську одиницю а цілому світі, не може „Рідна
Школа“ поминути такі близькі їй по віддалі, по
спільних переживаннях, по спільній традиції
і крові — північно-західні землі. Наразі статут
„Рідної Школи“ непристосований до тамошніх
обставин, хоч — на нашу думку — при поваж-
них зусиллях збоку місцевих громадян він міг
би там прийнятися. Але поки це станеться, на-
м треба наразі боляй духово об'єднуватися; коли
це під кожним оглядом, то бодай у змаганнях
національно-культурного дивчення народу.
Вже не час ділитися на галичан, волинчан, полі-
шуків, холмшаків чи яких там, але як сини одної
Матері мусимо почувати на собі обов'язок ста-
вати гуртом там, де більша загроза. Об'єднано-
ся тим чином, коли й громадяни близьких північ-
но-західних земель стануть у ювілейному році
масово членами „Рідної Школи“.

Ще годилося би сказати слово нашим зато-
ченням. З важким серцем покидали наші діти
рідні сторони й присилувані умовинами пішли
на працю між чужих. Багато з тих англіяців
старастесь, як може, доказати дальший свій
зв'язок з українським загальом, а тим самим ос-
лодити собі гіркі хвиля вигнання. Але це ще да-
леко від масовості. Є вже чимало таких, які
зникають до чужих обставин, відчужуються й
нічим не зазначають свого духового об'єднан-
ня зі змаганнями власного народу. А вони, як
покридані долею, що не дала їм змоги пра-
цювати серед і для власного народу, повинні
перші горюватися в ряди піонерів за рідну куль-
туру. В ювілейному році не сміє ні одного з
них забракнути між членами „Рідної Школи“.
Є обов'язком свідоміших, живіших вплинути на
більше байдужих.

Стаючи разом — ми легше дивимося на
вільний тигар. А він уже й сьогодні доволі
важкий. А проте він ще такий, що його адстє-
ся понести спільними зусиллями з боку цілого
загалу навіть при наших внутрішніх і зовнішніх
недостачах та різнородних інших потребах.

Лев Ясінчук.

При зміні адреси просимо
подавати й стару адресу.

Активність малопольського русина.

Документ часу про куліс діяльності „Рускої Аграрної Організації“ і її лідера.

Помістимо оце цікавий документ, „Звіт з передвиборчої діяльності“ малопольського русина Михайла Бачинського, предложенний „міродайним чинникам“ на доказ, що працює не за страх, а за совість і що він заслуговує собі мандат справді в поті чола. Боячися, що переклад на українську мову може не віддати, як слід, цю красу цього історично-літературного твору, подаємо його в оригіналі, без ніяких, навіть найменших змін.

SPRAWOZDANIE Z CZYNNOŚCI

przedwyborczej Michała Baczynskiego za czas od 26. października do 16. listopada 1930 r.

W czasie od 26. X. do 16. XI. 1930 r. odbyłem w jedynastu dniach 30 (trzydzieści) wieców i zebrań przedwyborczych, w których osobiście uczestniczyłem i na których przemawiałem. 2 (dwa) w okręgu wyborczym Nr. 51. (Lwów powiat), 1 w okręgu wyborczym Nr. 48. (Sryj), 27 (dwadzieścia siedem) w okręgu wyborczym Nr. 49. (Sambor).

Wyszczególnienie.

L. p.	Data	Miejsce-wódc	Powiat	Okręg wyborczy	Uczest. wiecu
1	26. X. 1930	Baligród	Lisko	49	250
2	"	Hoczew	"	"	120
3	"	Ustrzyki Dolne	"	"	300
4	2. XI.	Stefkowa	"	"	70
5	"	Olszanica	"	"	100
6	4. XI.	Lisko	"	"	1500
7	"	Uherce	"	"	150
8	"	Myszkowce	"	"	80
9	"	Bóbrka	"	"	120
10	5. XI	Ustrzyki Dolne (ponownie)	"	"	1200
11	"	Hoszów	"	"	300
12	"	Rabe	"	"	130
13	"	Czarna	"	"	200
14	6. XI.	Lupków	"	"	60
15	"	Wola Michowa	"	"	250
16	9. XI.	Lwowski przed. Gródek Jag.	"	"	30
17	"	Zastawskie Gródek J.	"	49	8
18	"	Dąbrowica	"	"	150
19	10. XI.	Kulików	Żółkiew	51	250
20	"	Rawa R.	Rawa R.	"	100
21	12. XI.	Baczyna	St. Samb.	49	80
22	"	Bilicz	"	"	20
23	"	Wołoszynowa	"	"	31
24	"	Rosochy	"	"	25
25	13. XI.	Gronziowa	"	"	15
26	"	Holowecko	"	"	100
27	14. XI.	Turka n. S.	Turka n. S.	52	750
28	"	Topolnica	St. Samb.	49	18
29	15. XI.	Turze	"	"	40
30	"	Strzyłki	"	"	14

Na wszystkich powyższych wiecach i zebra-0 niach uchwalono głosować na listę Nr. 1.

Odbyłem konferencje i pozyskałem dla Bez- partyjnego Bloku następujących działaczy staro- ruskich mających wpływ na miejscową i okoliczną ludność:

a) ks. Kufmak w Hoczwi ad Lisko, b) ks. Czerteżyński w Bóbrce ad Lisko, c) ks. Kopystian- ski w Czarnej Ustrzyki Dolne, d) ks. Hrabec w Lupkowie, e) ks. Mornicki w Bilczy ad Stary Sam- bor, f) ks. Bugera w Gronziowej.
Prócz tego wobec unieważnienia listy wybor- czej Nr. 14 w okręgu samborskim (49) pozyskałem dla jedynki ludność żydowską w Baligrodzie, Lisku, Ustrzykach Dolnych, Woli Michowej i Strzyłkach.
Ludność żydowska w tym okręgu przy wybo- rach do Sejmu głosować będzie na jedynkę. Przy wyborach zaś do Senatu na listę sjonistyczną Nr. 14.

W okręgu samborskim (Nr. 49) działają aż do dnia wyborów z mego ramienia na rzecz jedynki następujący organizatorzy: 1) Bechmetiuk na od- cinku Lupków-Wetlina powiat Lisko, 2) Czorneń- kij na odcinku Lutowska-Wolosate pow. Lisko, 3) Wiśniewski na odcinku Stary Sambor pow. Sta- ry Sambor, 4) Harasymów na odcinku Stary Sam-

bor pow. Stary Sambor. 5) Kanciar na odcinku Gródek Jagiel. pow. Gródek Jagiel, 6) Solowij na odcinku Gródek Jagiel. i Mościska pow. Gródek J., 7) Werhun na odcinku Gródek Jagiel. i Mościska pow. Gródek Jagiel.

Policja Państwowa mimo olbrzymiej trudności wobec: a) szczupłego składu osobowego (3 osoby na 8—12 gmin), b) wielkich przestrzeni, c) braku dróg i środków lokomocji (konie pod wierzch), d) braku telefonów — wywiązuje się sprężysto ze swego zadania i czuwa nad tem ażeby wynik wy- borów był dodatnim dla BB.

Policja niedopuszcza wcale do odbywania wie- ców i do agitacji ze strony przeciwników obozu Marszałka.

Wobec powyższego stanu rzeczy obliczam, że w okręgu samborskim (Nr. 49) uzyska BB. naj- mniej cztery mandaty.

Lwów, dnia 16 listopada 1930 r.

Michał Baczynski m. p.

Ще про побут посла СРСР у Львові.

Посол СРСР Овсенко пропонував полякам „спільний фронт проти українців“!

Подаючи своєчасно інформаційну вістку про побут радянського посла з Варшави Овсе- енка у Львові за офіційним ПАТ-ом, ми пода- ли одночасно коментарі до тої візити м. ін. львівського „Веку Нового“ й уваги „Ради“. От- же „Век Нови“ з 26. квітня твердив, що радян- ські чинники бажали порозуміти з провідни- ками місцевої (львівської) влади і польського громадянства, вказати їм на українську небез- пеку та заохотити їх до утворення „спільного польсько-радянського фронту проти україн- ського націоналізму“. „Рада“ з 31. квітня на- звала ту вістку „провокацією“. У відповіді „Век Нови“ з 5. ц. м. заявляє:

„Мусимо запевнити „Раду“, що вона нічо- го не знає, хоча вдає, що має вироблені звязки (це вдає хочби знаменитим „доносять нам“ на початку комунікату „ПАТ-а“, забуваючи покли- катися на джерело). З порівняння дат виходить, що комунікат ПАТ-а, а радше комунікат консу- ляту СРСР у Львові оголошений за посеред-

ництвом ПАТ-а, появилася в чотири дні по нашій інформації і зовсім її не здементував. І не міг здементувати, тому, що ця вістка походила від особи понад усякий сумнів достовірної. Після сумнівів „Ради“ (ми надалі дуже скромні в тер- мінології!) ми перевірили ще раз цілу справу у джерела і почули від особи, яка розмовляла з послом, що була мова про українські справи“.

Таким робом маємо до діла з величезним обвинуваченням дипломатичного представни- ка Рад. Союзу в Польщі, п. Антонова-Овсенка, що він активно встраває у польсько-українські відносини у негативному для українців дусі, представляючи „українську небезпеку“ та пере- конуючи про потребу спільного московсько- більшовицького й польського протипольсько- го фронту! Гадаємо, що тепер забере голос сам пан Овсенко, який має своєю услужливому обо- ронцеві в особі „Ради“ до завдячення, що об- винувачення проти нього набрало форми ви- разного скандалу.

В обороні пам'яті і доброї слави Покійного.

(Лист до Редакції часопису „Діло“.)

Протягом несповна пів року п. д-р Степан Баран доторкнувся у двох статтях, а саме у стат- ті п. з. „Високий уряд подбає...“ (Діло з 14. XII. ч. 278) та у статті п. з. „На теми польсько-укра- їнських взаємин“ („Діло“ з 12. IV. 1931., ч. 80.) напругу політики нашого пок. батька Олексан- дра. Зразу не думав я забирати голосу в цій спра- ві, маючи надію, що в недовгій часі пічнетесь друкування дальших частин „Споминів з мого життя“ (досі вийшли ч. I і II, в 1912. і 1913. р., доведені до 1887 р.), обіймаючи часи від 1888 до 1908 р., в яких Покійний, на основі автентич- них документів, промовить зпоза гробу сам у власній обороні й викаже наглядно безоснов- ність закидів, які з приводу напруги його полі- тики роблено йому не тільки за життя, але ро- біться ще й після смерті. Однак тому, що спра- ва друкування „Споминів“ затягається, а д-р Баран почав уже майже систематично атакувати напрям політики Покійного в спосіб, позбавле-

ний об'єктивності, а до того голословний і обидли- вий, я рішився в порозумінні з моєю Ріднею і з її припорушення виступити в обороні його пам'я- ти і доброї слави, звертаючися до Хвальної Ре- дакції з уклінною проською, не відмовити місця на цю оборону.

В першій статті („Діло“ 1930., ч. 278) пише д-р Баран між іншим таке: „Українська політич- на течія розділилася тоді формально на два струмочки — типово опортуністичний, яким брив увесь час пок. Олександр Барвінський і так званої принципіальної опозиції, яку вели довгі часи Юліан Романчук, д-р Кость Левин- ський та пок. д-р Євген Олесницький. Ол. Барвін- ський ішов майже сліпо за урадом і дрібні річч просте вижебрував, не маючи ніякої більшої під- держки в народніх масах. Однак робив це він — думаю — в добрій вірі, вважаючи свою тактику в даних відносинах за найбільш доцільну“. Але про представників „принципіальної опозиції“

Але ген. Брусілов уважає цю ворожість по- ляків і жидів тільки хвилевою, бо трохи далі з нагоди походу російських армій на Краків пише:

„Мушу зазначити, що не тільки у Східній Галичині, де більшість населення русини, при- хильні нам з давніх часів (!), але і в Західній, де все населення чисто польське, не тільки селя- ни, але і католицьке духовенство ставилося до нас гарно і в чимало випадках помагали нам, чим могли“.

Цю прихильність у поляків до російської армії пояснює Брусілов впливом маніфесту вел. кн. Миколи Миколаєвича, а щодо „русинів“ то, як видно, уважає, що вони адавен-давна були прихильні Москві і тільки чекали, щоб вона „освободила“ їх з австрійського ярма.

„Жидівське населення було „зі зрозумілих причин“ прихильніше до австрійців, але нічою злого Брусілов про них не може сказати. „Вони поводитися смирно і тихо. Зі свого боку я дозво- лив їм молитися, скільки і як їм хотілося, що ви- кликало в них правдиве захоплення(!)“.

Стільки у книжці Брусілова про національ- не питання в окупованій підчас війни Галичині. Як бачимо, досить мало і досить наївно.

Верховним головнокомандуючим російськи- ми військами був з початку війни вел. кн. Мико- ла Миколаєвич. В дні 1915 р., після велитен- ської літньої офензиви на російський північ- но-західний і західний фронт над уснув свого

брата з того становища і сам обняв верховну ко- манду. Про вел. князя Миколу Миколаєвича ви- словлюється Брусілов у своїх споминах завжди з повною пошаною і признанням як про пол- ководця:

„Безумовно були у нього недостаті і навіть великі, але їх з лихвою покривали його прикме- ти як вождя“. В невдачах на фронтах не винувє верховного вождя, але брак відповідної підготов- ки до війни, а цьому були винні воєнні міністер- ства. Зате про царя як про індивідуальність і вождя Брусілов висловлюється дуже відмвно:

„Було загально відомим, що Микола II. на воєнним мистецтві зовсім нічого не розумівся і що становище, яке взяв на себе, буде тільки но- мінальне“. Брусілов особисто уважає царя вели- ким невдачником. Все, до чого цар приложив ру- ку, не адавалося. Окрім того цар був дуже нері- шучим і слабовільним. При прилюдних виступах і переглядах військ він ніколи не знав, що має робити. Про перегляд військ у Львові Брусілов пише:

„Він тут, так само як завжди був нерішу- чий, і не знаходив тих слів, які моглиб зеднати йому людські душі та підняти духа у війську. Він був доброзичливий, старався співчувати свої обов'язки верховного вождя армії як міг, але треба признати, що це адавалося йому дуже кепсько“.

(Докінчення буде)

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 6. ТРАВНЯ 1931.

В. О. ЛЕВИЦЬКИЙ.

2)

Спомини залізного полководця.

Орієнтація генерала в галицьких відносинах. — Характеристика Миколи II.

Описуючи бія під Городком і облогу Пере- мишля, Брусілов робить малий і одиникий натяк у своїй книжці на „мазепинцев“, себто українців у Галичині, а далі говорить про відношення укра- їнського, польського та жидівського населення до московських окупанційних військ. Наскільки його заваження були правдивими і глибокими, відповісти собі сам читач:

„У часі того жорстокого трьохденного бою (під Городком — В. Л.) мешканці Львова, особли- во поляки і жиди, дуже непокоїлися думкою, в чій руці вони дістануться, себто чи залишаться у нас, чи прийдуть знову австрійці. Маніфест верховного головнокомандуючого до поляків ще не був відомий і вони, а тимбільше жиди, які у нас були гноблені, а в Австрії користувалися усіми правами гороян, нерозумно ждали, що нас розб'ють“. „Русини, зовсім природно, були по нашим боці, крім партії т. зв. мазепинців, які виставили проти нас кілька леґіонів“.

чаше д-р Баран далі, що „на практиці й вони вели дрібну опортуністичну політику. Як реальні політики рахувалися вони з фактами, виходячи із преміс, що треба використати кожне політичне положення австрійської держави, особливо в скрутних для неї хвилинах і цим здобували таку деяку уступку й користь для нашого народу“.

В одних замітках далі д-р Баран наглядний доказ недостатку об'єктивності в оцінюванні діяльності представників двох протилежних політичних напрямів. Бо коли Барвінський, котрого навіть противники „шанували як людину сильної волі, виробленого світоглядом, твердого характеру, як велику індивідуальність“ („Діло“ 1926, ч. 289), а через те напругу своєї політики при держувався весь час послідовно, удостоївся від д-ра Барана вігдного вислову, що він „бригує весь час типом опортуністичним струмичком“, то напруги не зважився д-р Баран висловитися так про представників „принципіальної опозиції“, напруги для них лагідніший вислів, а саме, що „на практиці й вони вели дрібну опортуністичну політику“, дарма, що того роду політику годі назвати послідовною. А вже якнайбільш рішучо приневолений й застерегтися проти такого обидливого вислову д-ра Барана відносно Покійного, начеб то він „шов майже сапю на урядом і дрібні річі просто вижебрував“. Барвінський, котрому навіть політичні противники мусіли признати, що він усе „вмів зберегти особисту й національну гідність“ („Діло“ 1926, ч. 289 і Календар „Просвіти“ на р. 1928, ст. 267), не був здібний до якоїнебудь „жебраниї“. Тому зволить д-р Баран на будуче висловлюватися про Покійного дещо адержливіше й не обидувати його пам'яті в доброй слави обидливими висловами, тим більше, що Покійний не в силі вже сам на це реагувати.

Д-р Баран виявив недостатку об'єктивності також у підшукуванні мотивів політичної тактики Барвінського й представників „принципіальної опозиції“. Бо коли останніх а приводу того, що „на практиці й вони вели дрібну опортуністичну політику“ виправдав він тим, що вони „як реальні політики рахувалися з фактами“, а використовувачи перав скрутне положення держави, цим здобували також деякі уступки й користь для нашого народу“, то в послідовній „опортуністичній“ політиці Барвінського додаче тільки „добру віру“ в те, що його тактика в даніх відносинах була найбільш доцільною. Одначе на ділі виходить із цього таке, що Барвінський не удостоївся від д-ра Барана назви „реального політика“ мимо того, що, рахуючися з даними обставинами, він послідовно „опортуністичну“ (отже „реальну“) політику; зате його політичні противники, хоча вели політику „принципіальної опозиції“, удостоїлися назви „реальних політиків“ з того самого приводу, що рахуючися з фактами, „на практиці вели дрібну опортуністичну політику“. В результаті різниці поміж успіхами політики Барвінського і представників „принципіальної опозиції“ полягає тільки на тім, що відносно Барвінського ужив д-р Баран „кріпкого“ вислову „дрібні річі просто вижебрував“, а тамтих за їх політику „на практиці опортуністичну“, возвеличав висловом „здобували деякі успіхи в користь“.

В другій статті („Діло“ 1931., ч. 80), навівши історію всяких дотеперішніх польсько-укра-

їнських політичних розговорів і переговорів, д-р Баран зазначає при самому кінці, що всі українці, котрі брали в них участь від 1848 р. починаючи, розчарувалися. „Так було з Лаврівським, Рманчуком, Костем Левницьким, а навіть з якими симпатиками поляків, як о. Степан Качала, Ол. Барвінський (підкреслення моє. — В. В.), а з найновіших хочби пок. Вол. Бачинський“. На жаль, д-р Баран не пояснив докладніше, на чім полягала ця „явна симпатія“, між іншими а нашого батька. Бо коли він мав на думці те, що Драгоманов називав безосновно „забінанням у табір історичної Польщі“, то проти такого розуміння а був би приневолений як найбільш рішучо вастергтися. В кожному разі з огляду на неясність вислову д-ра Барана мушу вже раз рішучо виступити протидію проти того роду легенди, поширваної політичними противниками пок. батька, начеб то він після перевороту в 1918 р. „дерекнувся з польонофільсько-австрійського табору в український самостійницький“, „реабілітується таким чином перед українським громадянством за свої старі політичні гріхи“. („Рада“ 1926, ч. 96 і „Світ“ 1927, ч. 1, ст. 13 і Календар „Просвіти“ на р. 1928, ст. 267). Покійний батько наш Олександр був самостійником від шкільної лавки до роботої дошки й до ніяких „старих політичних гріхів“ супроти українського народу не міг почувати-

ЛУХ до прання ніжних матеріалів

Лух подешевів!
Лагідна і сильна
піна платків Лух
усуває всіляку не-
чистоту, zarazом
не нищить тканин.

Коліри, матеріяли, руки
хоронить лагідна піна платків

ЛУХ

тисся, але не почувався. Відійшов від нас на віки із спокійним сумлінням у тому пересвідченні, що додержав вірно присяги, зложеної ним ще коли був членом тайної студентської „Громади“ в Тернополі в 1865 р., „що весь вік буде трудитися для добра свого народу“. (Спомини І., ст. 51).

У Львові, в квітні 1931.

Д-р Богдан Барвінський.

3 організаційного руху. ГОРОДЕНЩИНА.

Дня 1. травня ц. р. зібралися в Городенці понад дві сотки членів УНДО, які араз з послани Галуцницьким і Чукором відбули велику й поважну чотирогодинну нараду. Вечором той самої днини було засідання місцевої повітової управи. Предметом наради засідання були, у зв'язку з посольськими справами, актуальні політичні події. Найбільше зацікавлення і голосів викликали ведені у Варшаві розмови між Президіями Українського Клубу і Безпартійного Більоку. На нараді ухвалено резолюцію, яка анказує довіру Українській Парл. Репрезентації. На нараді і засіданні говорено про організаційні справи. Звернено увагу на партійний часопис „Свобода“, піднесено потребу сильної підтримки цього органу, порушено справу партійного податку та потребу відновлення повіто-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛО“ З ДНЯ 6. ТРАВНЯ 1931.

Д-Р АНДРІЙ ЛАСТОВЕЦЬКИЙ

2)

Значіння промінів Рентгена.

Іх застосування в промислі. — Ше одна
прикмета. — Розсівання промінів.

Помилляється той, хто думає, що проміні Рентгена мають велике значіння тільки в медицині. Застосовують їх нині не менше і в промислі. Напр. кожна фабрика моторів має нині у себе рентгенівське урядження. Бо фотографічна знимка, зроблена промінями Х, в дуже короткому часі дає змогу пізнати, чи матеріял, а якого збудований мотор, є без вади, чи має якісь пошкоди внутрішній хиб. Кожна важливіша металена частина літака мусить бути перед відліаном до вжитку просліджена при допомозі промінів Рентгена, бо часто траплялося, що цілком солідний павоверх матеріял мав у середині прірви!

Кожний готиний, зроблений в заводі, залізничний міст повинен бути просліджений перед відліаном до вжитку промінями Х. Так роблять уже нині в Німеччині, де управа залізниць побудувала спеціальні нагови а рентгенівським урядженням. Але не тільки металеві части просліджуються нині в промислі промінями Х. В ковальних пугілах розслідують бривання в ка-

люють його промінями Рентгена. Такі зазначення пугіля, як пірит або калцит, дадуть на образі тяжчі складники, темніші місця.

Фабрики „вічних“ пер досліджують промінями Х положення цих пер у замкнених ручках; д-р фабрик обую дуже важно знати і бачити положення стопи в данім черевні, а це можна досягнути тільки при допомозі промінів Рентгена. Також цемент, дерево, ізоляційні матеріяли, текстильні вироби, гуму та інші органічні продукти просліджують у світлі промінів Рентгена.

Одначе, щоби уявити собі значіння промінів Х для згаданих тут галузей промислу, мушу згадати про ше одну прикмету цих промінів. А саме частинки субстанції, на яку падають проміні Х, не тільки вслівають (абсорбують) їх в себе, але часть а них відбивають в різних напрямках, себто розсівають. Різні субстанції розсівають ці проміні в рішаний спосіб, залежно від своєї внутрішньої будови. Якщо тепер сфотографуємо ці розсіяні проміні Рентгена, то на фотографіїх павірі різні субстанції дадуть різні образи розсіяних промінів. Таким робом можемо при допомозі промінів Х підрізнити штучний шовк від природного шовку, дальше штучний італійський шовк „сильвіскоу“ від штучного німецького оцтанового шовку, бо волюко одного насвітлене промінями Рентгена, розсіває їх інакше, ніж волюко другого. Так само можна підрізнити в розсіянім світлі Рентгена синтетичний давчик від природного.

Ту обставину, що різні субстанції різло розсівають проміні Х, використали для своїх цілей хеміки, фізики і кристалографи. Тому, ше за розсівання промінів Рентгена даємо субстанцію є відповідальний уклад електронів, атомів і молекулів в даній субстанції, хеміки, фізики та кристалографи можуть з образів, викликаних промінями Х, розсіяними різними тілами, довідатися дещо більше про розложення цих складників матерії в давому тілі. Напр. розглянувши образи промінів Рентгена, розсіяних аліфатичними алуками вугля, хеміки знають нині докладно, як є збудовані та получені частинки чи дак комплексні частинки цих алук.

Найцікавішими аноміж переведених тут дослідів були досліди над розсіванням промінів Рентгена органічними квасами і нормальними алкоголами, які складаються а давого ланцюха частинки. Так само виступила в світлі розсіяних промінів Х характеристична різниця між будовою нормальних алкоголів і будовою їх ізомерів. Кристалографи довідалися у цей сам спосіб, як узкожені є атоми чи йони в поодиноких кристалах. Фізик має нині змогу при допомозі образу промінів Рентгена, розсіяних напр. кусником алюмінієвого дроту, ствердити, чи межа пруживости в данім дроті перейдена чи ні, як також може дещо довідатися про причини, що викликали есентвальну втрату пруживости.

(Докладніше буде).

Д. Л. О., середа 6. травня 1931.

вої і місцевих партійних управ. Рівень наради був високий. Причинилися до цього повага членів, річковий і гарний виступ д-ра Т. Окуневського й енергійний провід голови д-ра Р. Комаринського.

ОСТАННІ ВІСТІ

ВИБОРЧІ ПРОТЕСТИ.

4. травня Найв. Суд у Варшаві розглядав 4 виборчі протести з 48. округи (Перемишль-Добромль-Коросно-Сянік-Самбір). Протести внесли д-р Гросфельд від 7-ки, Йос. Сенечко, д-р Минович від Рускої Агр. Партії і якийсь Йос. Белюх. Сенечкові не доручили повідомлення, тому не явився на розправу. Два інші об'єднання згодилися, щоб протест розглядали в заступстві несприятельного. Однак заступники ББ. заявили за відложенням розправи. Прокуратор був теж за тим, щоб розправу не відкладати, однак Найв. Суд постановив відкласти розглядання протестів на необмежений час і повідомити Сенечку про розправу. Опісля Найв. Суд мав розглядати протест Белюха та кож проти виборів у тій округі. Тому, що й Белюха не повідомили про розправу, то й цю справу відклали. Белюх заявляє в протесті, що пос. Августинський (ББ) підчас виборів був функціонером перемиської повітової ради та не мав пасивного виб. права.

УВІЛЬНЯЮЧИЙ ПРИСУД.

У розправі Чотиробока (про що на стор. 5) обвинуваченого в підпалі, присяглі судді заперечили питання про підпал, тому трибунал увільнив обвинуваченого від вини та кари.

НОВИЙ БРІЯНІВ ПРОЕКТ.

Бріян опрацював новий проект Паневропи, що бере під увагу положення в зв'язку з австрійською митною умовою. Проект цей розішле Бріян державам перед сесією Ліги Націй.

ПАЦИФІКАЦІЯ МАДЕЙРИ.

Два португальські кораблі привезли на Мадейру відділ війська зі штабом. Арештований повстанцями, а тепер випущений на волю цив. губернатор острова почав наново урядування. Він проголосив стан облоги та вівзав населення, щоб вертало до норм. занять. Арештували багато повстанців, м. н. гол. провідника. Багато урядовців, що станули були на боці повстанців, кинули свої становища та втекли в глибину острова, інші піддалися під охорону англійського та бразилійського консулатів. Урядові війська окупує далі Мадейру. У Фунчалі спокій.

ОРИГІНАЛЬНА ПОЛАГОДА КРИЗИ КАБІНЕТУ.

У зв'язку з покінченням каденції болгарського собрания прем. Лапчев подався був до димісії, щоб королеві перед виборами влекти переговори з партіями. Тому, що Малинову та Цанкову не вдалося переговори в справі створення кабінету, кризу полагали так, що при владі вдержали давній кабінет Лапчева, в яким не зайшли ніякі зміни.

МІЖНАРОДНІ ДУЖАННЯ У ЛЬВОВІ.

У поведінку Штекер поборов Яга, Пошоф Ферінгера, Кляй Судакова. Боротьбу Мартінова з Вайнуурою з причини контузії Мартінова перервали. Судді після оречення лікаря признали перемогу Вайнури.

У вівторок стріча Пошофа зі Штекером, опісля рішучої змагання Яго-Кляй, Ферінгер-Вайнура та швейцарська боротьба на пояси Ст. Марса зі Судаковом.

НОВИНКИ

— Конфіскація. Останнє (97) ч. „Діла“ підпадо конфіскації за передову статтю п. з. „Позичка і решта“, яку сконфісковано в цілості. Це вже 23. конфіскація „Діла“ цього року.

— Традиційне свячене в „Міщанському Брацтві“. В неділю 3. травня ц. р. відбулося в великій залі Ставропільського Інституту в само полудне традиційне свячене нашого старого й заслуженого Т-ва „Міщанське Брацтво“. У святі взяли участь крім членів Т-ва також запрошені представники наших центральних культурних і господарських установ. Акту свячення довершив о. Василів, по чім привітав усіх учасників свята теперішній голова Т-ва п. Голянін (старший). По нім зложив побажання для Т-ва о. Василів. При спільному столі пішли сердечні товариські гутирі, які затягнулись аж під вечір. Привіти вітали, крім згаданих, ще довголітній заслужений голова Т-ва дир. М. Зажичківський, пос. М. Галушинський, д-р О. Марітчук та інші. Кілька годин, перебутих при дружній гутирі та при згуках пісень, що їх співала молодь, залишили на учасниках свята як найкраще аразіння.

— Ревізія. В Березові Нижній, пов. Коломия, відбулася 29. квітня ревізія в Арсенієві Михайла та Степана, як також Фініча Степана-Бран-

дамаха. Трясли по кілька годин. У Фініча-Брандамаха забрала поліція його вірші та картку дамаха. Випитували, чи агадані належать до Любовича. Випитували, чи агадані належать до Люболича. Випитували, чи агадані належать до Люболича. Випитували, чи агадані належать до Люболича.

За чим шукали, не знали. — Прикрі „qui pro quo“ закралося через не догляд у вчорашньому числі „Діла“, а саме: „Посли з ББ Бачинський і о. Яворський на гастролях у Тернополі“ подано, що пресовим органом „РАО“ є „Рускій Голос“. На цьому місці простуємо цю дуже немилу помилку, бо пресовим органом „РАО“, тобто безбистів Бачинського Михайла й о. Яворського та його групи є „Голос Народу“. Натомість „Рускій Голос“ не тільки нічого спільного з тією групою безбистичних політичних прислужників не має, але навпаки як М. Бачинського так і о. Яворського та інших їх товаришів завзято поборює. Такою помилкою могла себе цілком слушно почувати ображеною редакція „Русского Голосу“ та група його прихильників. Маючи це на увазі, ми на цьому місці похибку справляємо і висловлюємо свій жаль з того приводу, що вона могла когонебудь з противників „РАО“ прикро вразити.

— Всі будемо однаково одягнені. Тому, що тепер всюди панує брак гроша і дорожнеча, різні люди придумують зреформувати сучасне убрання, яке дороге і невідгидне. Відомий польський промисловець Іван Созанський виготовив зразки рисунки і ціники скомбінованого убрання однакового для мужчин і жінок. Цілий костюм, в якому моглиб ходити жінка чи чоловік коштував би тільки 26 золотих, але убрання з ліпшої матері коштувало б дорожче. Тим чином для ошадности для цілого народу, для всіх верств суспільности і то для обох полів можнаб ввести дешевий і вигідний однострій, і всі мешканці Польщі виглядалиб як військo в своєрідних строях. На тему реформи убрання ведеться ще дискусія.

— Нещасливий випадок у Львові. За Янівського рогацькою 63-літній машиніст тартаку Жигмонт Лазьний переходячи через залізничний шлях упав під поїзд і згинув на місці.

— Робітники до Франції. Державний Уряд Посередництва Праці оголошує, що цього року Франція прийме з Польщі 1490 робітників, які мусілиб приїхати до Франції найдалі за місяць. Зголошуватись на ті роботи можна в урядах посередництва праці у Львові, Перемишлі, Станиславові і Дрогобичі.

— Вбивства й самовбивство. У Станиславові на вул. Хриплинській вбили Ант. Матійціва. — В Калуші Мих. Травтан ранив з револьвера Марію Ман, а опісля сам застрілювався. Причина: зазисть.

— Руїна сільських господарств. Земський Банк у Вильні оголосив ліцитацію пару тисячів сільських господарств на т. зв. „кресах“. Преса пише, що ці господарства могла урятувати більша позичка, але селяни тієї позички дістати не могли і господарства пішли на ліцитацію.

— Згорів міст. Над Бугом в околиці Седлець підчас переїзду поїзду на міст упали іскри з паротягу і спричинили вогонь. Цілий залізничний міст згорів і на тиждень перервано комунікацію.

— Мотоциклеві катастрофи. Біля Варшави розбився об авто військовий мотоцикл. Капітан Слівонок згинув на місці. Рівночасно перевернувся мотоцикл, яким їхав поручник ген. штабу Краєвський. Раненого поручника в безнадійній стані відвезли до шпиталю в Зегжі.

— Втекли в'язні. З тюрми в Бродях утекло 5 професійних злодіїв, виломивши крати. Троєх із них зараз заловили.

— Саботаж під Торунем. 3 дня 1. на 2. травня невідомі особи підложили коло стації Борки в околицях Торуня на залізничний шлях велику залізничну запору, прив'язавши її до шин, щоб спричинити катастрофу військового поїзду. Запору вдалося доглянути перед приїздом поїзду і нещастя не було.

— Червоний прапор на Нотр-Дамі. Підчас першотравневого свята на головній вежі Нотр-Даму в Парижі хтось вивісив червоний прапор. В зв'язку з тим арештовано кілька осіб. Взагалі в Парижі того дня арештували 1440 осіб.

— Самовбивство фабриканта. Віденський колись багатий фабрикант Осип Гакенберг попав у матеріальні клопоти й повісився. Мав він 54 роки і колись у Відні був одним з найбагатших промисловців.

— Перший конгрес філателістів. В Льворні розпочався міжнародний конгрес філателістів. Народи відкрив Теодор Цемпін.

— З українського наукового життя за кордоном. Вступний виклад дієсного члена Українського Наук. Інституту д-ра Зенона Кузеля з його курсу „Огляд української етнографії“ відбувся в залі Інституту 4. травня. Свій спеціальний курс з бібліотекознавства д-р З. Кузеля розпочинає 6. травня ц. р.

— Подяка. Цим складаю щирю подяку Вп. п. Травчанів, а також Вп. громадистав Сокальщи-

ни, зокрема б. уч. V. р. сем. за опіку і поміч в часі мого побуту в слідчій тюрмі в Сокалі та у Львові. Не меншу подяку складаю Вп. п. д-рові Старосольському за кількратну інтервенцію в судових властях в справі випущення мене на волю. Угрюнів 29. квітня 1931. Петро Стефанівський.

— Соня з Юрчаків і Олесь Благодіри повідомляють, що вінчання їх відбулося 14. квітня 1931 року у Львові, в церкві св. Юра, та всім щиро дякують за милі привітання. 1970

— Розвід і уневажнення подружжя згідно з теперішніми польськими законами в опрацьованні д-ра Елькона Маргулеса, адвоката у Львові. Друге побільшене видання. Книгарня д-ра Бодєка, Львів. 1934 3—3

3 театру.

МИХАЙЛО ГОЛИНСЬКИЙ В „ЖИДІВЦІ“ НА СЦЕНІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОПЕРИ.

Дня 2. травня мали нагоду громадяни Львова втретє цього року слухати співу нашого земляка п. М. Голинського, цим разом у „Жидівці“, в якій відтворив він партію Елеазара. Тут уповні заблистув його талант як під оглядом вокальним, так і під оглядом сценічної гри. Голос п. Мих. Голинського має дві замітні якметі, а саме: стійність між середніми і горішніми тонами, якої так часто недостає навіть великим співакам, а крім того високі тони, як звук металю промінні й голосні, які позвляють йому домінувати у Фіналі I. акту не тільки над оркестрою, але й над повним хором. Фінал I. акту, не зважаючи на те, що є це дуже форсована і трудна арія, випав незрівнано і був одним з найбільш fascinoуючих моментів цього вечора, а знана, кінцева арія IV. акту, яку п. Голинський відспівав з повним зрозумінням її краси та драматичности, переходячи гарно з *mezza-voce* у грімке й розпучливе форте, викликала бурю оплесків, якій не було кінця, бо розентузізована публіка домагалась її повторення. Також інші виконавці як п. Валєвська і п. Уейко, хоч під оглядом вокальним не дорівнювали нашому славному співакові, виязались зі свого завдання бездоганно, а інсценізація п. Улуханова була і цим разом дуже ефектовна.

В. К.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „ГЕДДА ГАБ“ ЛЕР“, пєса на 4 дії Ібсєна.

Жінка, якої не розуміють в її середовищі; жертва недібраного подружжя; жінка з ідеалами свободного життя, залюблена опінією — ось загальна особа пєси. Дехто каже, що Ібсєн уже постарівся для сучасного театру. Коли хто має на думці ріжнородність акцій на зразок фільмової стаяжки і штудерності драматичної інтриги, то це так. Колиж хто шукає в театрі кілька живих осіб, що змагаються за якусь живу проблему, то може слухати Ібсєна з його останньої доби і вдєсєте.

Хто не цікавиться спеціально Ібсєном і не звязує змісту його пєс з ідеями його творчости, глибоко передуманими, послідовними, виведеними одні з одних, немов докори совісти із кожнo-часних гріхів, той матиме тільки звичайну подружжю драму з незвичайною трагедією артиста. Чи основна проблема Ібсєна, що тягнєтєся крізь усьо його творчість — проблема внутрішньої свободи і боротьби за свободу зовнішню — питання нове чи старе? Це кожний рішєть собі сам, залежно від своїх поглядів на свободу.

Але неважєж живемо в добі коли нема вже жінок інтелігентніших і чутливіших від своїх чоловіків, — коли нема обмежєних і сліпих кандидатів на профєсорів, — коли нема витіткових талантів, змарнованих пристрасєю до алькоголю, — жінок, що жертвують собою для таланту, якого не розуміють, — старих парубків, що мріють про видіне місце в подружжї трикутнику?

Трагедія Гєдди Габлєр може сучасніша, ніж за часів Ібсєна. Крізь неї Ібсєн спрямовує проти наших грудей одну із своїх ідєних стріл, що затроювала і його серце. Адже кожний із нас має в собі дещо із поривів двох головних дієвих осіб цієї пєси, з їхніх принижєнь, упадків, із претенсій понад рівєнь перєсєчєности та стоптаній мрій молодости. Кожний із нас має своє середовище, над яке хотів би знятися, яким погорджує і з яким рахуєтєся в своїх вчинках і своїй пошхольорії.

Гєдда Габлєр в інтерпрєтації, яку ми бачили в театрі „Ріжнородностей“ не мала стихійної сили у хвилинах бунту ані таємного приваблююого демонізму, що покорує мужчин. Це була тільки змуджена, примхувата і озлоблена особа. Її муж був безумовно за молодий і за мало „профєсорський“; навіть та славна його, невпинна фраза: „подумай лишєнь...“ не мала в собі нічого із задуми забудька або розсіяного спеціаліста. Не кращє в Лєвбєргом. Віримо, що жіноцтво може пропадати за таким солодким героєм, але не віримо ніколи, щоб так виглядала молодий тво-

